

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Nově k výmluvě na osobu blízkou

Dne 19.1.2013 nastala účinnost zákona č. [297/2011](#) Sb., kterým došlo k novelizaci zákona č. [361/2000](#) Sb., o silničním provozu. Změna spočívala v zavedení nové skutkové podstaty správního deliktu, kterého se provozovatel motorového vozidla dopustí tím, že nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích.

Tato novelizace vyvolala zpočátku řadu kontroverzí a diskuzí, včetně diskuze o jejím souladu s ústavním pořádkem České republiky. Ty však již utichly, a protože se jedná o stále aktuální téma, rozhodli jsme se stručně shrnout odpovědi na zásadní otázky týkající se popsaného deliktu. Přitom jsme se úmyslně vyhnuli posuzování souladu novelizace s ústavním pořádkem České republiky.

Jak již bylo uvedeno výše, skutková podstata správního deliktu spočívá v tom, že provozovatel vozidla nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích. Provozovatel motorového vozidla za takový správní delikt odpovídá za současného splnění následujících podmínek:

- (i) porušení pravidel bylo zjištěno prostřednictvím automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích (kamerový systém / radar) nebo se jedná o neoprávněné zastavení nebo stání;
- (ii) porušení povinnosti řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje znaky přestupku podle zákona o silničním provozu;
- (iii) porušení pravidel nemá za následek dopravní nehodu.

Je tedy zřejmé, že již samotné jednání řidiče příslušného vozidla, tj. porušení zákona řidičem, bude za splnění výše uvedených podmínek znamenat naplnění příslušné skutkové podstaty přestupku řidiče a zároveň naplnění skutkové podstaty správního deliktu provozovatele vozidla. Z tohoto důvodu je nutné vyřešit otázku, které řízení bude zahájeno dříve, tj. zda řízení o přestupku řidiče, nebo řízení o správním deliktu provozovatele.

Předně musí příslušný správní orgán projednat vždy přestupek řidiče. Správní delikt může být projednáván pouze v případě, kdy správní orgán učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku (tedy osoby řidiče) a zároveň:

- (i) nezahájil řízení o přestupku řidiče a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo
- (ii) řízení o přestupku zastavil, protože řidiči obviněnému z přestupku nebylo spáchání přestupku prokázáno.

Výše uvedené podmínky se dají shrnout tak, že provozovatel motorového vozidla může být uznán vinným z předmětného správního deliktu pouze v případě, že nebude zjištěna totožnost řidiče, který spáchal přestupek. Fakticky tedy nedochází k „zániku výmluvy na osobu blízkou“. Právo podle článku 37 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, tedy právo nevypovídat proti sobě nebo osobě blízké, jestliže by vypovídající sobě nebo takové osobě blízké způsobil nebezpečí trestního stíhání, zůstává nedotčeno.

Pokud ale nebude zjištěna totožnost řidiče, který spáchal přestupek, což může být a v řadě případů také bývá z důvodu využití výše uvedeného práva řidiče / provozovatele vozidla nevypovídat, bude splněna podmínka pro projednání správního deliktu provozovatele vozidla.

A jaký tedy bude postup správního orgánu? Budou-li splněny podmínky pro projednání správního deliktu (zjištění přestupku automatizovanými prostředky, jednání vykazuje znaky přestupku a porušení pravidel nemá za následek dopravní nehodu) a zároveň není-li totožnost řidiče známa nebo nebude zřejmá z podkladu pro zahájení řízení o přestupku a porušení bude možné projednat uložením pokuty v blokovém řízení, správní orgán bezodkladně po zjištění nebo oznámení přestupku vyzve provozovatele vozidla k uhrazení částky, kterou správní orgán určí (nejvýše částka 2.500,- Kč), a to se splatností do 15 dnů ode dne doručení takové výzvy.

Bude-li výzvou určená částka v den splatnosti uhrazena, správní orgán odloží projednání přestupku. V opačném případě správní orgán pokračuje v šetření přestupku a o tomto je povinen informovat provozovatele vozidla ve výše uvedené výzvě. Namísto uhrazení pokuty je provozovatel vozidla oprávněn správnímu orgánu písemně sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla ve lhůtě splatnosti pokuty.

Nebude-li provozovatelem označený řidič uznán vinným ze spáchání předmětného přestupku, bude provozovateli vozidla uložena pokuta, a to v rozmezí pokuty za předmětný přestupek řidiče, nicméně nejvýše 10.000,- Kč. Zásadním rozdílem oproti odpovědnosti řidiče za přestupek je, že provozovateli vozidla nebudou za spáchání předmětného správního deliktu uděleny žádné body do jeho karty řidiče v rámci bodového systému.

Závěrem se nabízí otázka, zda existují okolnosti, za kterých se provozovatel vozidla vyhne odpovědnosti za správní delikt. Ano, takové okolnosti existují, ale jsou značně omezené. První okolnost je, že vozidlo provozovatele bylo odcizeno nebo byla odcizena jeho tabulka s přidělenou registrační značkou, nebo provozovatel podal žádost o zápis změny provozovatele vozidla v registru motorových vozidel.

Provozovatelé motorových vozidel tedy mají od loňska volbu: buď přiznat osobu blízkou, anebo zaplatit pokutu za ni.

Mgr. Jindřich Král

Mgr. Marek Bednář

[Glatzová & Co., s.r.o.](#)

Betlémský palác
Husova 5
110 00 Praha 1

Tel.: +420 224 401 440

Fax: +420 224 248 701

e-mail: office@glatzova.com

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nepravomocné povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)
- [Novela zákona o spotřebitelském úvěru: zásadní regulatorní přelom, který změní finanční trh i praxi poskytovatelů spotřebitelských úvěrů](#)
- [Regulace cen taxislužby v roce 2026: co se mění a jaké mají obce možnosti?](#)
- [Jaké klíčové změny přináší návrh novely stavebního zákona?](#)
- [Nový zákon o zbraních a střelivu](#)
- [Novela zákona o pyrotechnice: likvidace profesionálů namísto zmírnění negativních vlivů](#)
- [Nový zákon o zbraních - hlavní a vedlejší držitelé a změny v posuzování zdravotní způsobilosti](#)